

30.5.2012

Senioriliikkeen vetoamus Yleisradiolle

Tilastokeskuksen mukaan Suomessa oli vuoden 2011 lopussa alle 15-vuotiaita 888 982 henkilöä, 15–64-vuotiaita 3 532 645 henkilöä ja 65 vuotta täyttäneitä ja tätä vanhempia 979 640 henkilöä. Väkiluku ylittää 6 miljoonan asukkaan rajan vuonna 2042, jos väestökehitys jatkuu nykyisen kaltaisena.

Yli 65-vuotiaiden osuuden väestöstä arvioidaan nousevan nykyisestä 17 prosentista 27 prosenttiin vuoteen 2040 ja 29 prosenttiin vuoteen 2060 mennessä. Työikäisten (15-64-vuotiaiden) osuus väestöstä pienenee nykyisestä 66 prosentista 58 prosenttiin vuoteen 2040 ja 56 prosenttiin vuoteen 2060 mennessä. Työikäisten määrä on alkanut vähentyä vuonna 2010, kun sotien jälkeiset suuret ikäluokat siirtyvät eläkeikään.

Eläkeikäisten eli 65 vuotta täyttäneiden ja tätä vanhempien määrä lähes kaksinkertaistuu nykyisestä 905 000:sta 1,79 miljoonaan vuoteen 2060 mennessä. Yli 85-vuotiaiden osuuden väestöstä ennustetaan nousevan viime vuodenvaihteen 2 prosentista 7 prosenttiin ja heidän määränsä nykyisestä 108 000:sta 463 000:een. Väestön ikääntyessä myös iän mukanaan tuomien sairauksien määrä lisääntyy ja heikkokuntoisten määrä kasvaa. Erityisesti muistisairaiden määrä kasvaa voimakkaasti. Ikääntyessä myös kuulo ja näkö heikkenevät. Ikäihmiset ovat tasavertaisia kansalaisia muiden väestöryhmien kanssa. Heillä on oikeus palveluihin samalla tavoin kuin muillakin ikäryhmillä. Iän mukanaan tuomat ongelmat täytyy ottaa huomioon palvelujen tarjonnassa.

TV- ja radiolähetykset ovat iäkkäille, erityisesti kaikkein vanhimille, monesti ainoa ikkuna ulkomaailmaan. Viestintävälineiden kautta saadaan elämyksiä ja parhaimmillaan tv-ohjelmat virkistävät ja aktivoivat.

Ikäihmisten määrän voimakas ja heidän erityistarpeensa lähivuosisikymmeninä tulisi ottaa huomioon Yleisradion ohjelmiston ja tekniikan pitkäaikaissunnittelussa. Julkisen palvelun laitoksena Yleisradion olisi hyvä näyttää suuntaa tässä asiassa. Senioriliike alan asiantuntijajärjestönä tarjoaa yhteistyön kättä tähän. Markkinatutkimukset iäkkäiden tarpeista esimerkiksi on mahdollista suorittaa jäsenistömme keskuudessa. Yleisradion päiväohjelmissa ikäihmisten tarpeet ovat kiitettävällä huomioitu. Hyvänä esimerkkinä ovat päivisin lähetettävät vanhat elokuvat. Tämä tyyppinen ohjelmatoiminta virkistää muistia ja antaa keskusteluaiheita. Erilaistet aktivoivat ohjelmat, kuten liikuntahetket, olisivat omiaan ylläpitämään ikäihmisten toimintakysyä. Puheradio on ollut iäkkäiden suosiossa eri elämänalueilta toimitettujen ohjelmien ja esitelmien ansiosta. Siksi onkin valitettavaa, että Puheradion ohjelmalinjaa on muutettu. Ohjelmatoiminnassa kaivataan lisää myös vanhusten arkipäivän elämänpiiriin liittyviä aiheita sellaisella tavalla toteutettuna, että vanhaat ihmiset voivat niihin samaistua.

Ohjelmien teknisessä toteutuksessa tekstitys on erittäin tärkeää. Joissakin maissa toteutettu valkoisen tekstin sijoittaminen mustalle pohjalla auttaisi lukemista, sillä kontrastinäkö heikkenee vanhetessa ja iäkkäiden on vaikea nähdä vaalealla pohjalla olevaa valkoista tekstiä. Mahdollisuudet kirjainkoon suurentamiseen olisi tärkeää

selvittää.

Uutisohjelmien nopea tempo voi myös olla haaste. Erityisesti yli 80-vuotta täyttäneillä on ongelmia pysyä tempossa mukana. Radion Selkouutiset on hyvä esimerkki erityisryhmälle kohdistetuista uutisista. Myös TV:n puolella tarvitaan uutistarjontaa, jossa voidaan ottaa huomioon iäkkäiden tarpeet.

Suomen Senioriliike ry on vuonna 2008 perustettu puolueisiin sitoutumaton, valtakunnallinen, kansalaisjärjestö. Järjestö on ikääntyvien ja iäkkäiden etuja ajava yhdistys, jonka tarkoituksena on ikääntyvien ja iäkkäiden ja vanhojen Suomen kansalaisten arvokkaan ja turvallisen vanhenemisen ja vanhuuden edistäminen laajalaisesti.

Suomen Senioriliike ry
Eeva Kainulainen
Puheenjohtaja

Sirkka-Liisa Kivelä
varapuheenjohtaja

Aulis Mäkinen
varapuheenjohtaja